

נר שמואל



לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שני כ"ט בשבט תשע"ז

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

גיטין - נ"ז

1. אונקלוס בר קלוניקוס בן אחותו של טיטוס רצה להתגייר. את מי העלה באוב ומה שאלו?

- א. **טיטוס** - מי החשוב בעולם הבא? ישראל! לדבוק בהם? מרובים מצוותיהן ולא תוכל לעמוד בזה, לך תגרה בהם וכל המיצר לישראל נעשה ראש! במה דנים אותך? במה שפסקתי על עצמי, בכל יום אוספים אפרי, שורפים ומפזרים בשבעה ימים.
- ב. **בלעם** - מי החשוב? ישראל! לדבוק במ? 'לא תדרוש שלומם וטובתם כל הימים'. במה דנים אותך? בשכבת זרע רותחת [כנגד זה שבעצתו זנו].
- ג. **פושעי ישראל [ישו]** - ... האם לדבוק בהם? טובתם דרוש, רעתם לא תדרוש, כל הנוגע בהן כאילו נוגע בבבת עינו. במה דינך? בצואה רותחת! שכל המלעיג על דברי חכמים נידון בצואה רותחת. [ההבדל מבלעם שאמר אף את טובתם לא לדרוש].

2. מנין הוכיח רבי אלעזר כמה גדולה כחה של בושה?

שהרי סייע הקב"ה את בר קמצא, והחריב את ביתו ושרף את היכלו.

3. אתרנגולא ואתרנגולתא נחרב 'טור מלכא' מה היה המעשה?

כשהיו מוצאים חתן וכלה היו מוציאים לפניהם תרנגול ותרנגולת, כלומר, פרו ורבו כתרנגולים.

פעם אחת גדוד רומאים לקחו להם את התרנגולים והיהודים הרגום, אמרו לקיסר מרדו בך היהודים, יצא להלחם עליהם,

היה בין היהודים 'בר דרומא' שהיה קופץ מיל והורג, נטל הקיסר כתרו והניחו ואמר 'ריבוניה דעלמא כוליה, אם נוח לך אל תמסרנו בידי אדם אחד'.

בר דרומא כשל בפיו ואמר 'הלא אתה אלוקים זנחתנו...' [ודוד רק תמה] וכשהיה בבית הכסא הכישו נחש ומת.

אמר הקיסר כיון שנעשה לי נס אעזוב אותם, שמחו היהודים אכלו ושתו, הדליקו נרות שנראו למרחק מיל, אמר שמחים עלי... וחזר להלחם.

שלוש מאות אלף שולפי חרב נכנסו להר המלך והרגו בהם שלשה ימים ולילות, בצד השני היה עדין חניגאות ולא ידעו אלו מאלו.

4. בלע ה' ולא חמל את כל נאות יעקב - אלו ששים רבוא עיירות שהיו לו לינאי המלך בהר המלך. כמה אנשים היו בהם?

כל אחת היו בה כיוצאי מצרים, חוץ משלש שהיו בהן כפלים כיוצאי מצרים, ואלו הן:

א. **כפר ביש [רע]** - שלא היו נותנים בית לאורח.

ב. **כפר שיחליים** - שהיתה פרנסתן מן שחליים [מאכל].

ג. **כפר דכריא** - שהיו נשותיהן יולדות זכרים תחילה, ויולדות נקבה באחרונה ופוסקות.

עולא סיפר שראה את 'הר המלך' ואפילו 60 ריבוא קנים אינו יכול להחזיק. ולכן היה צדוקי שטען לר' חנינא שאתם משקרים שהיה בה כ"כ

הרבה עיירות. אמר לו 'ארץ הצב' כמו עור של צב, ובזמן שאין ישראל יושבין עליה מתכווצת.

5. שלשה חכמים ישבו וכל אחד סיפר על צדקתם של כפר סכניא של מצרים. מה הם?

א. **מעשה בארוס וארוסתו** שנשבו לבין העכו"ם, והשיאום זה לזה, אמרה לו: בבקשה ממך, אל תגע בי, שאין לי כתובה ממך, ולא נגע בה עד יום מותו. וכשמת, אמרה להן: סיפרו לזה שפטפט ביצרו יותר מיוסף, א. יוסף לא נתנסה כל שעה, ב. יוסף לא במיטה אחת, ג. יוסף לא מאשתו.

ב. **מעשה ועמדו ארבעים מודיות בדינר**, נתייקר השער מודיא אחת, ובדקו ומצאו אב ובנו שבאו על נערה מאורסה ביום הכפורים, והביאום לבית דין וסקלום, וחזר השער למקומו.

ג. **מעשה באדם שרצה לגרש אשתו** אבל היתה כתובתה מרובה, זימן ידידיו, האכילן והשקן, שיכרן והשכיבן על מיטה אחת, הביא לובן ביצה והטיל ביניהן להוציא קול שבאו על אשתו, אמר להם הזקן בבא בן בוטא: כך מקובלני משמאי הזקן: לובן ביצה סולד מן האור, ושכבת זרע

דוחה מן האור. בדקו ומצאו כדבריו, והביאוהו לבי"ד והלקוהו והגבוהו כתובתה ממנו.

הטעם שנענשו - אע"פ שהיו כ"כ צדיקים, משום שלא התאבלו על ירושלים.

6. אשקא דריספק [דופן מרכבת נשים] חרבה ביתר. מה היה המעשה?

היו נוהגים שכשהיה נולד תינוק היו שותלים ארז, וכשנולדה ילדה היו שותלים עץ שיטה. וכשהיו מתחתנים היו קוצצים אותם ועושים מהם חופה.

יום אחד חלפה בת הקיסר, ונשבר דופן מרכבתה, קצצו ארז לדופן. נפלו עליהם והרגום. אמרו לקיסר מרדו בך יהודים, יצא להלחם בהם.

גדע בחרי אף כל קרן ישראל - שמונים אלף קרני מלחמה שנכנסו לכרך ביתר בשעה שלכדוה, והרגו בה אנשים ונשים וטף, עד שהלך דמן ונפל לים

הגדול, ורחוקה היתה מן הים מיל. המשך -

רבי אליעזר הגדול - שני נחלים יש בבקעת ידים וכל אחד לכיוון אחר, ושוערו חכמים: שני חלקים מהם מים ואחד דם.
במתניתא - שבע שנים בצרו עכו"ם את כרמיהן מדמן של ישראל בלא זבל.

7. רבי יהושע בן קרחה: סח לי זקן אחד מאנשי ירושלים, בבקעה זו הרג נבזראדן 211 רבוא, ובירושלים הרג 94 רבוא על אבן אחת,
עד שהלך דמן ונגע בדמו של זכריה, מה היה המעשה עם דמו של זכריה?

מצא את דמו של זכריה רותח, אמרו לו שזה דם זבחים, שחט וראה שאינו דומה, אמר, אם לא תאמרו לי אסרוק בשרכם בברזל, סיפרו שזה דם
זכריה הנביא שהיה מוכיחם והרגו אותו, וכבר כמה שנים אינו נח, אמר אני אפייסנו, הרג סנהדרין גדולה וקטנה ולא נח, בחורים ובתולות ותשב"ד
ולא נח, הרהר בתשובה, אם על נפש אחת כך, אני שהרגתי כל כך הרבה על אחת כמה וכמה, ברח והתגייר.

8. אלו מאיבי ישראל מצינו שהתגיירו הם או זרעם?

- נעמן גר תושב היה.
- נבזראדן גר צדק היה.
- מבני בניו של המן למדו תורה בבני ברק.
- מבני בניו של סיסרא למדו תינוקות בירושלים.
- מבני בניו של סנחריב למדו תורה ברבים, והם שמעיה ואבטליון.

9. מה דרשו מהפסוק 'הקול קול יעקב והידים ידי עשו'?

- הקול - זה אדריינוס קיסר, שהרג באלכסנדריא של מצרים 60 רבוא על 60 רבוא כפלים כיוצאי מצרים.
קול יעקב - זה אספסיינוס קיסר, שהרג בכרך ביתר 400 רבוא, ויש אומרים 4000 רבוא.
והידים ידי עשו - זו מלכות הרשעה, שהחריבה את בתינו, ושרפה את היכלנו, והגליתנו מארצנו.
- דבר אחר - הקול קול יעקב - אין לך תפלה שמועלת שאין בה מזרעו של יעקב.
והידים ידי עשו - אין לך מלחמה שנוצחת שאין בה מזרעו של עשו.

10. מנין שהראה הקב"ה לדוד חורבן בית ראשון וחורבן בית שני?

- בית ראשון - על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו.
- בית שני - זכור ה' לבני אדום את יום ירושלים האומרים ערו ערו עד היסוד בה.

11. על מי נאמר הפסוק 'כי עליך הורגנו כל היום נחשבנו כצאן טבחה'?

- מעשה ב4000 ילדים וילדות שנשבו לקלון, הרגישו בעצמן למה הן מתבקשים,
דרש להם הגדול שבהן, שהקב"ה יביא לחיי העולם הבא אם יטביעו עצמם בים, קפצו כל הילדות לים, ונשאו הילדים ק"ו בעצמן וקפצו אף הם.
- רב יהודה - זו אשה ושבעה בניה. שכל אחד מהם ציווהו לעבוד עכו"ם וסירב והרגוהו. תשובת הילדים כדלהלן.
 - הראשון - אנכי ה' אלוקיך.
 - השני - לא יהיה לך אלהים אחרים על פני.
 - השלישי - זובח לאלהים יחרם,
 - הרביעי - לא תשתחוה לאל אחר,
 - החמישי - שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד.
 - השישי - וידעת היום .. מתחת אין עוד.
 - השביעי - את ה' האמרת וגו' וה' האמירך היום, כבר נשבענו להקב"ה שאין אנו מעבירין אותו בקל אחר, ואף הוא נשבע לנו שאין מעביר
אותנו באומה אחרת.אמר הקיסר לילד האחרון, אשליך אליך טבעת וקחנה כדי שיאמרו שקיבלת כבוד המלך,
אמר הילד, חבל עלך קיסר, חבל עלך קיסר, על כבוד עצמך חסת כך, על כבוד הקב"ה על אחת כמה וכמה שצריך אתה לחוס.
הוציאוהו למות, בקשה אמו שיביאוהו ותנשק לו, אמרה לו: בניי, לכו ואמרו לאברהם אביכם אתה עקדת מזבח אחד ואני עקדתי שבעה
מזבחות! אף היא עלתה לגג ונפלה ומתה. יצתה בת קול ואמרה: אם הבנים שמחה.
- ר' יהושע בן לוי - זו מילה שניתנה בשמיני.
- ר' שמעון בן לקיש - אלו ת"ח שמראין הלכות שחיטה בעצמן, כדאמר רבא כל דבר יראה אדם בעצמו חוץ משחיטה וצרעת.
- רב נחמן בר יצחק - אלו תלמידי חכמים שממיתין עצמן על דברי תורה, שאין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליהם.